

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๕๒
วันศุกร์ ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

ในการประชุมครั้งนี้ ประธานอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมายได้เสนอผลการพิจารณาเกี่ยวกับการปฏิรูปด้านการศึกษาของประเทศและการปฏิรูปด้านการบังคับใช้กฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมายเสนอให้ปฏิรูปการศึกษาโดยกำหนดให้การศึกษาเป็นภารกิจสำคัญของชาติและกำหนดให้จัดทำแผนการศึกษาระดับชาติที่มีความเหมาะสมเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ จัดให้มีกระบวนการวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณด้านการศึกษา พร้อมทั้งระบบตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ และส่งเสริมให้เอกชนมีบทบาทด้านการจัดการศึกษามากขึ้นด้วย

๒. ที่ประชุมมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญไปพิจารณาจัดทำร่างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปด้านการศึกษาตามแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักการไว้ในหมวดที่ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐของร่างรัฐธรรมนูญให้การดำเนินการของรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาจะต้องเป็นไปตามแผนการศึกษาของชาติ โดยแผนการศึกษาของชาติจะต้องส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนในการจัดการด้านการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน และการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ให้มากขึ้น รวมทั้งมีกลไกในการกำกับและตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับเพิ่มเติมจากกลไกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในปัจจุบัน

(๒) การจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณทางด้านการศึกษาจะต้องเป็นไปตามแผนการศึกษาของชาติ โดยปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณด้านศึกษามิให้กระจุกตัวอยู่ในส่วนกลาง โดยให้องค์กรกลางที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการศึกษาของชาติ และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการติดตามและตรวจสอบโดยประชาชนสภาผู้แทนราษฎร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) กำหนดเป้าหมายในเรื่องการศึกษาในร่างรัฐธรรมนูญให้การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย และสามารถศึกษาได้ตามความถนัดของตน โดยรัฐควรมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเชี่ยวชาญตามความถนัดของแต่ละบุคคล (talent) เพิ่มเติมจากด้านวิชาการ (academic) พร้อมทั้งปลูกฝังเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองโดยมุ่งเน้นถึงหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ชาตินิยม และความมั่นคงของชาติด้วย

๓. ในส่วนของการปฏิรูปด้านการบังคับใช้กฎหมายนั้น คณะอนุกรรมการฯ พบว่าการปฏิรูปการบังคับใช้กฎหมายนั้นจำเป็นต้องมีการปฏิรูปตำรวจในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ด้านโครงสร้าง โดยที่โครงสร้างขององค์กรตำรวจในปัจจุบันเป็นระบบบังคับบัญชา และการให้อำนาจตำรวจเป็นผู้มีหน้าที่ในการสอบสวนคดีอาญาทุกประเภทส่งผลให้มีความพยายามแทรกแซงการทำงานของตำรวจโดยการแต่งตั้งบุคคลเข้ามาดำรงตำแหน่งระดับสูง ในการนี้ เพื่อลดปัญหาการวิ่งเต้นตำแหน่งเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและผลประโยชน์ จึงมีความจำเป็นต้องมีการปฏิรูปโครงสร้างขององค์กรตำรวจโดยการมีการวางหลักการเกี่ยวกับโครงสร้างของตำรวจในกระบวนการยุติธรรมไว้ในร่างรัฐธรรมนูญด้วย

(๒) ด้านภารกิจ ปัจจุบันตำรวจมีภารกิจในการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ เป็นจำนวนมากที่นอกเหนือจากภารกิจการรักษาความสงบและความปลอดภัยทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่อาจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรที่จะมีการพิจารณาปรับลดภารกิจในเรื่องดังกล่าว เช่น ภารกิจตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร ภารกิจตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เป็นต้น

๔. ที่ประชุมมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญไปพิจารณาจัดทำร่างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปด้านการบังคับใช้กฎหมายตามแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักการในการปฏิรูปการบังคับใช้กฎหมายโดยให้มีการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปตามหลักนิติรัฐ โดยมุ่งเน้นถึงการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเป็นหลัก

(๒) การป้องกันมิให้ตำรวจกลายเป็นเครื่องมือของฝ่ายการเมืองและเพื่อลดปัญหาการวิงวอนของตำรวจ ควรมีการปฏิรูประบบโครงสร้างการดำรงตำแหน่งของตำรวจเพื่อให้ได้คนดีมาทำงานเพื่อจัดระเบียบโครงสร้างภายในของตำรวจเองโดยไม่จำเป็นต้องกำหนดให้เปลี่ยนโครงสร้างไว้ในร่างรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

(๓) การโยกย้าย และการเลื่อนตำแหน่งของตำรวจ ปัจจุบันมีการวิงวอนกับนักการเมืองที่มีอำนาจ โดยไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบในการแต่งตั้ง ดังนั้น จึงควรต้องมีการวางระบบโครงสร้างในเรื่องการดำรงตำแหน่งของตำรวจ

อนึ่ง ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นว่าการกำหนดหลักการในร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการปฏิรูปนั้นจะเป็นต้องพิจารณาในเชิงองค์รวมของประเทศและต้องเชื่อมโยงการปฏิรูปด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ในการนี้ที่ประชุมเห็นควรให้รอพิจารณาข้อเสนอแนะจากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณากำหนดหลักการไว้ในร่างรัฐธรรมนูญต่อไป

๕. ที่ประชุมได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการป้องกันมิให้ฝ่ายการเมืองกระทำการอันเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยที่ประชุมเห็นควรวางหลักการในร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาเสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยได้ว่าการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำใดเกี่ยวกับงบประมาณเป็นการเอื้อประโยชน์ โดยในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำดังกล่าวเป็นการเอื้อประโยชน์แล้ว ผู้กระทำการนั้นต้องพ้นจากสมาชิกภาพและถูกตัดสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้ง พร้อมทั้งกำหนดให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อนุวัติ จัดสรรงบประมาณ หรือดำเนินการไปตามโครงการนั้นให้ต้องร่วมชดใช้เงินคืนด้วย

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์
วิทยากรเชี่ยวชาญ
ผู้สรุปผลการประชุม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
เลขานุการกรรมการ คนที่สอง
ผู้ตรวจทาน